

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Τηλ. επικ.: 213.130.7023 / 7224
Email: koinovouleftikos@justice.gov.gr

Αθήνα, 21 - 05 - 2026
Αρ. Πρωτ.: 122

Προς:

Τη Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων

Κοιν.:

1. Υπουργό Εξωτερικών
2. Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων
& Αθλητισμού
3. Υπουργό Προστασίας του Πολίτη
4. Βουλευτή: κα Ασπ. Κουρουπάκη
(διά της αρμόδιας υπηρεσίας
της Βουλής των Ελλήνων)

Ερώτηση: 4708 /23-04-2026

Σε απάντηση της υπ' αριθ. 4708/23-04-2026 Ερώτησης που κατέθεσε στη Βουλή των Ελλήνων η βουλευτής κ^α Ασπ. Κουρουπάκη, με θέμα: *«Για την προστασία της θρησκευτικής ελευθερίας και την αντιμετώπιση περιστατικών αντιχριστιανικής βίας και προσβολών χριστιανικών χώρων λατρείας στην Ελλάδα και στην Ευρώπη»*, σας γνωρίζουμε -κατά λόγο αρμοδιότητας- τα εξής:

Η Ελληνική Δημοκρατία ορίζει με το Σύνταγμά της, ήδη από τα πρώτα του άρθρα και συγκεκριμένα με το άρθρο 2 παρ. 1, ως βασικό πυλώνα της τον σεβασμό και την προστασία της αξίας του ανθρώπου, ενώ με το άρθρο 5 παρ. 1 ότι: *«Καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη»*. Επίσης, με την παρ. 2 του ίδιου άρθρου ορίζεται ότι: *«Όλοι όσοι βρίσκονται στην Ελληνική Επικράτεια απολαμβάνουν την απόλυτη προστασία της ζωής, της τιμής και της ελευθερίας τους, χωρίς διάκριση εθνικότητας, φυλής, γλώσσας και θρησκευτικών ή πολιτικών πεποιθήσεων»*.

Οι συγκεκριμένες αρχές, σε συνδυασμό με το επίσης καθολικό θεμελιώδες δικαίωμα παροχής εννόμου προστασίας (άρθρο 20 παρ. 1 Σ), αλλά και τα οριζόμενα στο άρθρο 25 παρ. 1 Σ., σύμφωνα με το οποίο: *«Τα δικαιώματα του ανθρώπου ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου και η αρχή του κοινωνικού κράτους δικαίου τελούν υπό την εγγύηση του Κράτους. Όλα τα κρατικά όργανα υποχρεούνται να διασφαλίζουν την ανεμπόδιστη και αποτελεσματική άσκησή τους. Τα δικαιώματα αυτά ισχύουν και στις σχέσεις μεταξύ ιδιωτών στις οποίες προσιδιάζουν. Οι κάθε είδους περιορισμοί που μπορούν κατά το Σύνταγμα να επιβληθούν στα δικαιώματα αυτά πρέπει να προβλέπονται είτε απευθείας από το Σύνταγμα είτε από τον νόμο, εφόσον υπάρχει επιφύλαξη υπέρ αυτού και να σέβονται την αρχή της αναλογικότητας»* αποτελούν ένα πλήρες και συνεκτικό κανονιστικό βάθρο προστασίας των δικαιωμάτων του πολίτη ως ατόμου και ως μέλους του κοινωνικού συνόλου.

Περαιτέρω, η Ελλάδα έχει υπογράψει και κυρώσει, καθιστώντας αυτά νόμο του κράτους, σειρά από διεθνή συμβατικά κείμενα που, στοχεύοντας κατ' αρχήν στην προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου, περιλαμβάνουν ρυθμίσεις κατά της εκδήλωσης ρατσιστικών συμπεριφορών. Δεσπόζουσα θέση, μεταξύ αυτών, κατέχει η Σύμβαση της Ρώμης του 1950 (ΝΔ 53/1974) «για την προάσπιση των δικαιωμάτων του ανθρώπου και των θεμελιωδών ελευθεριών». Ως βαρύνουσα σημασίας κρίνεται, εν προκειμένω, και η διάταξη του άρθρου 20 παρ. 2 του ν. 2462/1997 (Α' 25), «Κύρωση του Διεθνούς Συμφώνου για τα ατομικά και πολιτικά δικαιώματα [...]», όπου ρητά ορίζεται: «2. Κάθε επίκληση εθνικού, φυλετικού ή θρησκευτικού μίσους, που αποτελεί υποκίνηση διακρίσεων, εχθρότητας ή βίας απαγορεύεται από τον νόμο.»

Επίσης, με τα άρθρα 1-5 του ν. 927/79 (Α' 139), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με το ν. 4285/2014 (Α' 191), εκφράζεται η αντιρατσιστική στρατηγική της Ελλάδας που στηρίζεται στην καταπολέμηση της διακίνησης «προσβλητικών ιδεών», ή συμπεριφορών με ισχυρό ρατσιστικό κίνητρο (μεταξύ αυτών και με βάση τη θρησκεία), ενώ κατά το άρθρο 5 του νόμου αυτού «οι πράξεις που περιγράφονται στον παρόντα νόμο, καθώς και τα εγκλήματα που τελούνται συνεπεία αυτών, διώκονται αυτεπαγγέλτως».

Επιπρόσθετα, το Εθνικό Συμβούλιο κατά του Ρατσισμού και της Μισαλλοδοξίας διασφαλίζει τη συμμόρφωση της ελληνικής πολιτείας με το διεθνές και ευρωπαϊκό δίκαιο και συντονίζει τις δράσεις όλων των εμπλεκόμενων φορέων. Έτσι, μέσα από τη συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων μερών ενισχύονται οι πολιτικές προστασίας ατόμων και ομάδων που στοχοποιούνται λόγω φυλής, εθνικής καταγωγής, θρησκευτικών πεποιθήσεων, αναπηρίας, σεξουαλικού προσανατολισμού και ταυτότητας ή χαρακτηριστικών φύλου.

Με βάση το ως άνω νομικό πλαίσιο οι Εισαγγελικές Αρχές, στις περιπτώσεις τέλεσης αδικημάτων με ρατσιστικά χαρακτηριστικά [άρθρο 82^Α ΠΚ, όπως ισχύει μετά το ν. 5090/2024 (Α' 30)] όσο και σε κάθε έγκλημα με αντικοινωνικά χαρακτηριστικά, ενεργούν άμεσα σύμφωνα με το άρθρο 417 επ. ΚΠΔ.

Περαιτέρω, επισημαίνεται ότι οι Δικαστές και οι Εισαγγελείς λαμβάνουν σχετική με τα ανωτέρω αδικήματα εκπαίδευση και κατά τη διάρκεια των αρχικών σπουδών τους και μέσω των υποχρεωτικών σεμιναρίων της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών, στο πλαίσιο της διαρκούς επιμόρφωσης.

Ειδικότερα, με το άρθρο 11 του ν. 5197/2025 (Α' 76) καθορίστηκαν οι θεματικοί τομείς της επιμόρφωσης των δικαστικών λειτουργών όπως: α) Εξελίξεις του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της νομολογίας του Δικαστηρίου, του Γενικού Δικαστηρίου και του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, β) ανθρώπινα δικαιώματα, προστασία του ασθενέστερου στο δίκαιο και δικαστική αντιμετώπιση μειονοτήτων, γ) δικαιώματα ανηλίκων και αρχές της φιλικής στα παιδιά δικαιοσύνης, δ) δικαιώματα ατόμων με αναπηρία κ.α.

Από το 2023 έως και το 2025 εντάχθηκε στο πρόγραμμα σπουδών της κατεύθυνσης των Εισαγγελέων και το μάθημα: «Έγκλημα με ρατσιστικά χαρακτηριστικά (άρθρο 82 Α Π.Κ.)» και στις Κατευθύνσεις Πολιτικής -Ποινικής Δικαιοσύνης και της Διοικητικής Δικαιοσύνης το μάθημα: «ΕΣΔΑ και Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ειδικά Θέματα: Ομοφοβία, Ρατσισμός και Ξενοφοβία».

Επίσης, με απόφαση του Συμβουλίου Σπουδών της Ε.Σ.ΔΙ. των κατευθύνσεων της Πολιτικής – Ποινικής Δικαιοσύνης και των Εισαγγελέων πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο της επιμόρφωσης των εν ενεργεία δικαστικών λειτουργών για το έτος 2025 το επιμορφωτικό σεμινάριο: «Προστασία θεμελιωδών δικαιωμάτων κατά το Σύνταγμα, την Ευρωπαϊκή Σύμβαση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και τον Χάρτη Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης - Συρροή και σύγκρουση δικαιωμάτων – Ανακτήσεις δημοσίων πόρων και θεμελιώδη δικαιώματα».

Επιπλέον, στο πρόγραμμα σπουδών της 32ης εκπαιδευτικής σειράς για το έτος 2026, των κατευθύνσεων της Πολιτικής - Ποινικής Δικαιοσύνης και των Εισαγγελέων, έχει ενταχθεί το μάθημα: «Αδικήματα Ειδικών Ποινικών Νόμων», στην ύλη του οποίου περιλαμβάνεται και ο Ν 4285/2014 «περί καταπολέμησης του ρατσισμού». Επίσης, με εκπαιδευόμενο κοινό τους σπουδαστές της Εθνικής Σχολής Δικαστικών Λειτουργών, έχει ενταχθεί ημερίδα με θέμα: «Η προστασία των θυμάτων εγκλημάτων από σοβαρές εκφράσεις διακρίσεων (ρατσισμός, ξενοφοβία, **θρησκευτική μισαλλοδοξία**, αναπηρία, γενετήσιος προσανατολισμός, ταυτότητα - έκφραση - χαρακτηριστικά του φύλου) στις χώρες της Ε.Ε.».

Επιπροσθέτως, σας γνωρίζουμε ότι τα εγκλήματα μίσους καταγράφονται με ειδική αρίθμηση κατά την εισαγωγή τους στην εισαγγελία, τυγχάνουν χειρισμό από εξειδικευμένους εισαγγελείς ποινικής δίωξης, στις περιοχές της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης, και εποπτεύονται από Αντεισαγγελέα Αρείου Πάγου που έχει οριστεί με Πράξη του Εισαγγελέα του Αρείου Πάγου.

Όσον αφορά στη συλλογή των αιτούμενων στατιστικών στοιχείων, σας γνωρίζουμε ότι το Αυτοτελές Τμήμα Συλλογής και Επεξεργασίας Δικαστικών Στατιστικών Στοιχείων του Υπουργείου Δικαιοσύνης απηύθυνε *ad hoc* ερώτημα στις Εισαγγελίες Πρωτοδικών της Χώρας σχετικά με τον αριθμό των υποθέσεων που εμπίπτουν στο άρθρο 191Α ΠΚ ή στο άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 927/1979 («Περί κολασμού πράξεων ή ενεργειών αποσκοπούσων εις φυλετικές διακρίσεις») (Α' 139) για την τριετία 2023–2025. Παράλληλα, ζητήθηκε, όπου αυτό ήταν εφικτό, να προσδιοριστεί ο αριθμός των υποθέσεων που αφορούν περιστατικά βίας, φθοράς, βανδαλισμού, απειλών, παρενόχλησης ή λοιπών έκνομων πράξεων με **αντιχριστιανικό ή ευρύτερα θρησκευτικό κίνητρο**.

Συνολικά, ανταποκρίθηκαν 50 Εισαγγελίες Πρωτοδικών, με τα υποβληθέντα στοιχεία να αφορούν στην τριετία 2023–2025, ενώ η παρουσίαση των ευρημάτων επικεντρώνεται στους ακόλουθους δείκτες:

- Πλήθος υποθέσεων που εμπίπτουν, γενικά στις περιπτώσεις του Άρθρου 191α του Ποινικού Κώδικα ή στο άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 927/1979 («Περί κολασμού πράξεων ή ενεργειών αποσκοπούσων εις φυλετικές διακρίσεις»)
- Πλήθος υποθέσεων που αφορούν περιστατικά βίας, φθοράς, βανδαλισμού, απειλών, παρενόχλησης ή λοιπών έκνομων ενεργειών **με αντιχριστιανικό ή εν γένει θρησκευτικό κίνητρο**.

[ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ - ΣΥΝΟΛΙΚΑ](#)

Κατά την περίοδο 2023–2025 καταγράφηκαν συνολικά 59 υποθέσεις, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του **άρθρου 191Α ΠΚ** ή του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 927/1979 **περί πράξεων ή ενεργειών που αποσκοπούν σε φυλετικές διακρίσεις** (Πίνακας 1).

Επί του συνόλου των ανωτέρω υποθέσεων, οι υποθέσεις με **αντιχριστιανικό ή ευρύτερα θρησκευτικό κίνητρο** αντιστοιχούν σε ποσοστό 28,6% το 2023 (4 από 14 υποθέσεις), 16,7% το 2024 (4 από 24 υποθέσεις) και 4,8% το 2025 (1 από 21 υποθέσεις).

Πίνακας 1. Στοιχεία για τα περιστατικά βίας βανδαλισμού, κ.λπ. με εν γένει θρησκευτικό κίνητρο στην Ελλάδα

Περίοδος αναφοράς	2023	2024	2025
Πλήθος υποθέσεων που εμπίπτουν, γενικά στις περιπτώσεις του Άρθρου 191α του Ποινικού Κώδικα ή στο άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 927/1979 (Περὶ κολασμού πράξεων ή ενεργειών αποσκοπούσων εις φυλετικές διακρίσεις)	14	24	21
Πόσες από τις παραπάνω υποθέσεις αφορούν περιστατικά βίας, φθοράς, βανδαλισμού, απειλών, παρενόχλησης ή άλλων παράνομων ενεργειών με αντιχριστιανικό ή εν γένει θρησκευτικό κίνητρο	4	4	1

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΕΣ ΠΡΩΤΟΔΙΚΩΝ - ΑΝΑΛΥΤΙΚΑ

Κατά την εξεταζόμενη περίοδο, υποθέσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 191Α ΠΚ ή του άρθρου 1 παρ. 2 του ν. 927/1979 καταγράφηκαν σε περιορισμένο αριθμό εισαγγελικών αρχών ανά έτος (Πίνακας 2).

Ειδικότερα, το 2023 ο μεγαλύτερος αριθμός υποθέσεων καταγράφηκε στις Εισαγγελίες Πρωτοδικών Αθηνών (3), Θεσσαλονίκης (2), Καβάλας (2) και Καρδίτσας (2), ενώ μεμονωμένες υποθέσεις αναφέρθηκαν στις εισαγγελικές αρχές Βοιωτίας–Θήβας, Νεάπολης Λασιθίου, Ξάνθης, Πειραιώς και Τρίπολης.

Κατά το 2024, η Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών παρουσίασε τη μεγαλύτερη συγκέντρωση υποθέσεων, με 13 καταγραφές, ενώ ακολούθησε η Καβάλα με 7 υποθέσεις· στις λοιπές εισαγγελίες καταγράφηκαν μεμονωμένα περιστατικά.

Αντίστοιχα, το 2025 η Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών εξακολούθησε να εμφανίζει τον υψηλότερο αριθμό υποθέσεων, με 10 καταγραφές, ενώ ακολούθησαν η Θεσσαλονίκη με 3 και η Χαλκιδική με 2 υποθέσεις. Στις υπόλοιπες εισαγγελικές αρχές καταγράφηκε μία ή καμία υπόθεση.

Πίνακας 2. Πλήθος υποθέσεων που εμπίπτουν, γενικά στις περιπτώσεις του Άρθρου 191α του Ποινικού Κώδικα ή στο άρθρο 1 παρ. 2 του ν. 927/1979 (Περὶ κολασμού πράξεων ή ενεργειών αποσκοπούσων εις φυλετικές διακρίσεις)

Φορέας	Έτος 2023	Έτος 2024	Έτος 2025
Εισαγγελία Πρωτοδικών Αθηνών	3	13	10
Εισαγγελία Πρωτοδικών Βοιωτίας - Παράλληλη Έδρα Θηβών	1	0	1
Εισαγγελία Πρωτοδικών Θεσσαλονίκης	2	0	3
Εισαγγελία Πρωτοδικών Καβάλας	2	7	1
Εισαγγελία Πρωτοδικών Καρδίτσας	2	1	0
Εισαγγελία Πρωτοδικών Κω	0	0	1
Εισαγγελία Πρωτοδικών Λάρισας	0	1	0
Εισαγγελία Πρωτοδικών Ναυπλίου	0	0	1
Εισαγγελία Πρωτοδικών Νεάπολης Λασιθίου	1	0	1
Εισαγγελία Πρωτοδικών Ξάνθης	1	0	1

Εισαγγελία Πρωτοδικών Πειραιώς	1	1	0
Εισαγγελία Πρωτοδικών Τρίπολης	1	0	0
Εισαγγελία Πρωτοδικών Χαλκίδας	0	1	0
Εισαγγελία Πρωτοδικών Χαλκιδικής	0	0	2
ΣΥΝΟΛΟ	14	24	21

Κατά την περίοδο 2023–2025, οι υποθέσεις που αφορούν περιστατικά βίας, φθοράς, βανδαλισμού, απειλών, παρενόχλησης ή λοιπών αξιόποινων πράξεων με **αντιχριστιανικό ή ευρύτερα θρησκευτικό κίνητρο** παρουσιάζονται αριθμητικά περιορισμένες (Πίνακας 3).

Ειδικότερα, το 2023 καταγράφηκαν συνολικά τέσσερις (4) υποθέσεις, οι οποίες κατανέμονταν στις Εισαγγελίες Πρωτοδικών Βοιωτίας–Θήβας, Καβάλας, Ξάνθης και Τρίπολης, με μία υπόθεση σε καθεμία εξ αυτών.

Κατά το 2024 καταγράφηκαν επίσης τέσσερις (4) υποθέσεις, με την Εισαγγελία Πρωτοδικών Καβάλας να παρουσιάζει τη μεγαλύτερη συγκέντρωση (δύο υποθέσεις), ενώ από μία υπόθεση αναφέρθηκε στις Εισαγγελίες Πρωτοδικών Άρτας και Λάρισας.

Τέλος, το 2025 παρατηρήθηκε περαιτέρω μείωση, καθώς καταγράφηκε μόνον μία υπόθεση σε πανελλαδικό επίπεδο, στην Εισαγγελία Πρωτοδικών Ξάνθης.

*Πίνακας 3. Πλήθος υποθέσεων που από τις παραπάνω υποθέσεις αφορούν περιστατικά βίας, φθοράς, βανδαλισμού, απειλών, παρενόχλησης ή άλλων παράνομων ενεργειών με **αντιχριστιανικό ή εν γένει θρησκευτικό κίνητρο***

Φορέας	Έτος 2023	Έτος 2024	Έτος 2025
Εισαγγελία Πρωτοδικών Άρτας	0	1	0
Εισαγγελία Πρωτοδικών Βοιωτίας - Παράλληλη Έδρα Θηβών	1	0	0
Εισαγγελία Πρωτοδικών Καβάλας	1	2	0
Εισαγγελία Πρωτοδικών Λάρισας	0	1	0
Εισαγγελία Πρωτοδικών Ξάνθης	1	0	1
Εισαγγελία Πρωτοδικών Τρίπολης	1	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	4	4	1

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ**

Με εντολή Υπουργού
Ακριβές αντίγραφο
Η Προϊσταμένη του Γραφείου

Γαβριέλα Σαρρή

Αριθμός σελίδων εγγράφου: ...5...
Αριθμός σελίδων συνημμένων:
Σύνολο σελίδων: 5